

01
2023

KLÖVAR & TIMOTEJ

Österbottens Kött informationstidning

"MÅNGA DJUR
PÅ VÅR GÅRD"

- ÖK:S FÖRVALTNING
- GÅRDSBESÖK
- AB KORV-GÖRANS KEBAB
- ANSKAFFNINGEN

ÖSTERBOTTENS KÖTT ÅRSREDOVISNING 2022

Andelslaget Österbottens Kött:s årsredovisning för 2022 finns i elektronisk form på hemsidan www.osterbottenskott.fi Ett mindre antal har också tryckts och ifall du vill ha ett fysiskt exemplar av årsredovisningen går det bra att beställa av Laura Koskimäki vid ÖK, telefon 040 770 9055.

TREVLIG SOMMAR TILL ER ALLA!

I detta nummer av Klövar & Timotej medföljer en receptbilaga som inspiration till sommarens middagar och sammankomster. Sätt er till bords och njut av den mångfald som den finländska naturen bjuder på. Inhemskt kött från Atria garanterar god kvalitet och smak. Grilla lungt!

UR INNEHÅLLET

LEDARE/VD TOM ÅSTRAND	3
FULLMÄKTIGE	6
GÅRDSBESÖK – KJELL ALM	8
TA HAND OM BONDEN	9
AKTUELL ANSKAFFNING	11
GÅRDSBESÖK – ANTFOLKS GÅRD	12
GÅRDSBESÖK – ANDREAS HELENELUND	14
GRILLFESTER – MOLPE OCH LILBY	16
MARKNAD VID KJELLMANS	20
A-FODER	21

Ansvarig utgivare: Andelslaget Österbottens Kött
Pärmbild: Hampus Antfolk
Foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

E-post: osterbottenskott@atria.com
Internet: www.osterbottenskott.fi
Chefredaktör: Tom Åstrand / Österbottens Kött
Ombrytning: Kustmedia / Maria Lillås
Upplaga: 410 ex.
Tryck: KTMP 2023

ISSN 1798-7539 (Print)
ISSN 2342-5644 (Online)

POSTADRESS
PB 173, 65101 VASA
BESÖKSADRESS
Flygfältsvägen 2, VASA
www.osterbottenskott.fi

ÖK
ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA

FINLANDS NYA REGERING

– SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR LANDETS PRIMÄRPRODUKTION!

L**JUSARE TIDER ÄR** ett känt begrepp när man vill ingjuta mod inför framtiden. Denna tid på året är det ju faktiskt i praktiken så också i naturen. Vårbruket kom i gång bra efter en lite tveksam start men på det hela taget en hyfsad start på årets odlingssäsong. Under inledningen av 2023 har kostnadsstegringarna på insatsfaktorer och energi avtagit något men det betyder inte att producenternas umbäranden är över.

PRODUCENTPRISERNA HAR UNDER senaste året hållits på en god stabil nivå vilket har varit en absolut nödvändighet för att upprätthålla gårdarnas lönsamhet och möjlighet att klara kostnadsstegringarna. Slakterierna måste nu se till att prisnivåerna bibehålls även om det finns indikationer på att höstens förhandlingar med handeln om kommande upphandlingsperioder blir tuffa.

EN ANNAN VIKTIG händelse som med säkerhet påverkar lantbrukets verksamhetsförutsättningar kommande fyra år är Finlands nya regering. Förhoppningsvis finns nu en bra politisk förankring och förutsättningar att under kommande regeringsperiod bedriva en förnuftig lantbrukspolitik vars målsättning måste vara

att skapa bästa möjliga förutsättningar för landets primärproduktion.

ÖK 90 ÅR 2024 – nästa år är ÖK:s 90:e verksamhetsår. Detta aktningvärda jubileum kommer till största delen att firas i arbetets tecken. I skrivandets stund pågår planering av vilka insatser som kan bli aktuella. Bland annat kommer vi att ta fram en ÖK 90-logo som kan användas i olika sammanhang under jubileumsåret.

En konkret sak som är under arbete och tangerar jubileumsåret är att ÖK:s styrelse beslutat att andelslaget beviljar en medlemsförmån för ÖK:s medlemmar som besöker Atrias restaurang Muré i Helsingfors. Mera information om detta ges så fort alla praktiska förberedelser är klara för att kunna erbjuda medlemsförmånen till alla ÖK:s medlemmar.

SOM TRADITIONEN BJUDER ordnas ÖK Grillfester och det var även detta år ett sant nöje att stå som värd för en av sommarens höjdpunkter och att andelslaget, under ett par sommarkvällar, skapar en träffpunkt för ÖK:s medlemmar, producenter och samarbetspartners. Konceptet följer ganska långt tidigare års upplägg med fokus på god mat och trevlig samvaro.

BÄSTA LÄSARE, DENNA tid på året är ljusare tider men vi får inte glömma att vi fortsättningsvis lever i skuggan av ett krig i Europa vars utgång är oviss. Våra tankar går till det ukrainska folkets kamp för frihet och demokrati.

Jag önskar alla ÖK:s producenter, förvaltning, personal och samarbetspartners en god fortsättning på sommaren.

Tom Åstrand
Verkställande direktör

JUHA GRÖHN AVTACKADES VID FULLMÄKTIGES MÖTE

Andelslaget Österbottens Kött:s fullmäktige samlades till ordinarie sammanträde i Vasa den 16 mars 2023.

ORDFÖRANDE TEA HAGMAN hälsade välkommen till årets första fullmäktigemöte och mötet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört. Fjölårets verksamhetsberättelse och bokslut för 2022 fastställdes. Tea Hagman läste upp revisionsberättelsen och förvaltningsrådets utlåtande över bokslutet. Därefter beviljade sammanträdet ansvarsfrihet till styrelsens medlemmar, förvaltningsrådets ledamöter och verkställande direktören Tom Åstrand.

Femton procents andelsranta

Fullmäktige beslöt, enligt styrelsens för-

slag, att av årsöverskottet 2022 erlægga 15 procents andelsranta – på inbetalt andelskapital – till ÖK:s medlemmar. Förslaget godkändes.

Antalet förvaltningsrådsmedlemmar är elva personer och efter godkänt val har förvaltningsrådet följande medlemmar: Johan Snickars, Markus Strömsnäs, Ola Sandberg, Stefan Engman, Mårten Strandvall, Per Sandbacka, Tomas Juthman, Fredrik Backlund, Kenneth Dalkarl, Henrik Holm och Rickard Ingves.

Till medlemmar i fullmäktiges arbetsutskott valdes Johannes Stenmark, Chris-

tian Björknäs och Kjell-Erik Hannus med Hannus som sammankallare.

ÖK:s roll är viktig

Avgående VD för Atria Oyj, Juha Gröhn, presenterade aktuell köttmarknadsöversikt från Atria. Eftersom han avgår med pension den 31 maj 2023 var det Gröhn:s sista officiella besök hos ÖK. Juha Gröhn har en lång karriär inom Atria, allt sedan 1990. Som verkställande direktör tillträdde han år 2011. Han tackade för ett gott samarbete med Österbottens Kött och underströk att ÖK allt sedan början av delägarskapet haft en positiv roll inom Atria. Han berömmar ÖK för hur andelslaget, med sin pondus och attityd, tillfört mycket i diskussioner kring borden vid Atria. Han

ÖK fullmäktigemöte vid Bock's Corner Brewery i Vasa. Närmare 40 personer närvarade.

Atriakoncernens långvarige VD Juha Gröhn avgår med pension och avtackades av Österbottens Kött vid mötet.

menade att det inte alltid andelen procent i ett delägarskap som är avgörande. Med bra inställning och vilja att utveckla kommer man långt. ÖK:s roll i Atria är viktig.

Från ÖK:s sida avtackades Juha av Tom Åstrand och Jan Anderssen med tacksamhet, koncernens standard och ett sett med kvalitetsknivar till användning vid tillredning av Gröhn:s kommande middagar.

– Tack till Er. Allt gott framöver! Satsa på Atrias utveckling och arbeta för bra business inom Atrias livsmedelstillverkning. Går den bra går det också bra för producenterna, avslutade Juha Gröhn.

Gyllström ny VD

Den nya koncernchefen för Atria är Kai Gyllström. Han tillträdde sin tjänst den 1 juni 2023. Österbottens Köttets förvaltning och medlemmar ser fram emot att få bjuda in honom till Österbotten och till ÖK vid tillfälle. Kai Gyllström kommer närmast från VD-posten hos Arla i Sverige och han var VD för Arla Finland under åren 2018–2021. Välkommen på besök Gyllström!

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Under våren har ÖK:s förvaltningsråd haft två möten. Det första fredagen den 23.2 2023 i Vasa. Sinikka Hassinen, direktör för Atria Nöt, deltog via Teams med köttmarknadsöversikt. Verksamhetsberättelse, bokslut och förslag till årsvinstens användning godkändes för vidare behandling i fullmäktige. Kjell-Göran Paxal presenterade Atria Oyj:s bokslut för 2022. Sören Stenroos och Daniela Sandbacka redogjorde för aktuellt från ÖK.

På bild förvaltningsrådets ordförande Ola Sandberg och styrelsens ordförande Jan Anderssen.

Mika Ala-Fossi till ÖK:s förvaltningsråd

ÖK:s förvaltningsråd var samlade till möte vid Optima i Jakobstad den 7 juni 2023. Mötesdagen inleddes med ett företagsbesök vid Ab Korv-Görans Kebab Oy.

Mika Ala-Fossi, VD för Atria Finland Ab, besökte förvaltningsrådets möte och presenterade Atrias aktuella köttmarknadsöversikt. Atriakoncernens affärsverksamhet har klarat det senaste årets utmanande marknadsläget, förhållandevis bra, med en stark lönsamhet och utan avkall på koncernens investeringstakt. Bygandet av den nya fjäderfabriken i Nurmo framskrider enligt tidtabell och budget. Marknadsutsikterna för andra hälften av 2023 ser dock ut som att handeln kommer att försöka pressa priserna. Atria kommer att försvara uppnådda prisnivåer. Han betonade betydelsen av att detaljhandeln under våren 2022 hörsammade Atrias upprop gällande nödvändiga prishöjningar – att handeln godkände detta var helt avgörande för hur branschen klarade turbulensen under fjolåret.

Val förrättades och till ordförande för förvaltningsrådet 2023 återvaldes Ola Sandberg. Till vice ordförande återvaldes Kenneth Dalkarl. De tackade för fortsatt förtroende.

Till förvaltningsrådets verksamhetsgranskare för verksamhetsåret 2023 valdes Stefan Engman, Märten Strandvall och Tomas Juthman med Juthman som sammankallare.

Till medlemmar i förvaltningsrådets nomineringsutskott återvaldes Fredrik Backlund som sammankallare samt medlemmarna Richard Ingves och Per Sandbacka.

VD:n för Atria Finland Ab Mika Ala-Fossi.

Anskaffningschef Sören Stenroos presenterade anskaffningsöversikt för årets första fem månader. Han berättade också bland annat om sommarens praktikanthjälp, om A-Foders spannmålshandel/foder och om arbetet med nya svinavtal där svinproducenter kommer att kontaktas under sensommaren.

Ekonomichef Daniela Sandbacka delgav ekonomirapport, ÖK:s resultat per kostnadsställe fram till och med maj 2023.

Mötesdeltagarna diskuterade och reflekterade över verksamheten och pågående projekt. De ställde också frågor och framförde synpunkter till Mika Ala-Fossi.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Tom Åstrand från ÖK tackar Evert Granholm, Catarina Ahlö och Johannes Granholm för besöket.

ÖK BESÖKTE KORV-GÖRANS KEBAB

ÖK:s förvaltningsråd gavs ett unikt tillfälle att besöka Korv-Görans Kebab Ab i Jakobstad. Detta i samband med förvaltningsmöte den 7 juni 2023.

Från vänster Tomas Långgård, Kenneth Dal Karl och Johannes Granholm.

DET VÄNLIGA BEMÖTANDET och insikten om hur få det är som får bekanta sig med Korv-Görans Kebab:s produktionsanläggning gör ÖK ödmjukt tack-samma för besöket. Förtroendet känns bra och var ömsesidigt. Det här var också ett sätt för Granholms familj att bekanta sig med Österbottens Köttets förvaltning och verksamhet. Det framkom att de gärna framöver besöker producenter och bekantar sig med köttproduktionen inom ÖK.

Det var i slutet av 2022 som Atria meddelade att de köpt 51 procent av aktierna i Korv-Görans Kebab. Resterande 49 procent ägs i dag av Ulla och Gustav Granholms elva barn. I dag är Evert Granholm VD för bolaget, som genom affären ges nya möjligheter till tillväxt och utveckling.

Korv-Görans Kebab grundades redan 1988. Evert Granholm förtydligar att den kända grillen och restaurangverksam-

heten inte hör till Korv-Görans Kebab Ab.

Korv-Görans Kebab tillverkar djupfrys-ta köttprodukter och har sedan tidigare ett samarbete med Atria. Bolaget köper in kött, förädlar och fryser in det för detaljhandeln under varumärket Görans. Samarbete med Atria är inte nytt men genom det gemensamma ägarskapet utökas samarbetet på ett positivt sätt.

– Vårt marknadsområde är Finland, Sverige och en del till Estland.

Företaget betalar ut över hundra löner varje månad till personal med över tio olika nationaliteter. Omräknat till heltids-tjänster rör det sig om 65 anställda.

– Produktionen är modern. Vi satsar mycket på kvalitetscertifieringar och förbättrar ständigt våra processer. Fokus vilar på hållbarhet och miljö. Liksom kvalitet och säkerhet i alla led.

Företagets tillväxt är kraftig, sedan 2012 har omsättningen tiodubblats och de har växt ur sina utrymmen flera gånger. År

Här tillverkas tillagade, lösfrysta kebabflarn, köttprodukter, färdigt stekta och lösfrysta kyckling-produkter, kebabspett och köttfärsprodukter. Bland annat.

Görans olika helkött- och kebabprodukter samt dressingar och varumärkta produkter och andra företag saluförs i detaljhandeln.

2019 flyttade de in i nybyggd produktionsanläggning om 3000 kvadratmeter, år 2021 byggdes den till med styckeri och 2022 med fryslager. Vi har redan planerat nästa tillbyggnad om 1000 kvadratmeter.

– Vi har lyckats bra och vi har innovationer inom produktionen som gör oss attraktiva.

– Vi använder så få tillsatser som bara är möjligt och vi tillverkar världens bästa kebabsås, säger Evert Granholm och lyser upp.

Evert Granholm, Catarina Ahlö och Johannes Granholm bjuder först på kaffe och smörgås åt ÖK-folket. Efter det berättar de om sin verksamhet och sina målsättningar. Rundturen i produktionsanläggningen, börjades med skyddshalare, skobyte och decinficering i flera skeden, var väldigt intressant. Rundturen avslutades i deras kontorsavdelning. Tack för besöket!

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

JUBILAREN PETER BACKLUND

Under våren blev ÖK:s logistikansvarige Peter Backlund 50 år.

ÖK uppvaktade honom och personalen hade ordnat med både kaffe, tårta och bowling.

Grattis!

FILIP GÖR PRAKTIK PÅ ÖK

Filip Ström från Böle, Korsholm, gör sin specialiseringspraktik vid Österbottens Kött under sommaren 2023.

Han studerar till agrolog vid Yrkeshögskolan NOVIA i Ekenäs. Till hösten påbörjar han sitt tredje studieår.

– Jag är född och uppvuxen på en gård med spannmålsodling. Har alltid varit intresserad av branschen och hjälper ofta till i arbetet på gården.

– Vi odlar korn, havre, spelt, bondebönor och oljevaxter, räknar han upp.

Filip är 26 år. Han utbildade sig först till rörmontör och har även några års arbete inom VVS-branschen bakom sig innan han sökte sig till agrologstudier.

Hur blev det ÖK?

– Förra sommaren arbetade jag hos Bjarne Mara i Vikby. Han rekommenderade ÖK för min specialiseringspraktik, jag sökte och blev antagen. Österbottens Kött känner jag till sedan länge, säger han.

Vid ÖK kommer han att hjälpa till där det finns behov, han kommer säkerligen att möta många producenter under sommaren och ska delvis avlasta personal vid deras ledigheter.

På fritiden tycker han om jakt, motionsidrott och att delta i jordbruksarbetet hemma. Tillbaka till Ekenäs och studierna återvänder han i september.

Filip Ström.

Den 19 mars 2023 var det 20 år sedan producent Kjell Alm i Rejpelt, Vörå, började med konceptet kalvstation. Han var först inom ÖK:s område.

JUBILERANDE KALVSTATION

KJELL ALM ÄR passlig och trevlig. Han tar sig tid för ett samtal även om traktorn står startklar med fronten i riktning mot vägen. Så fort vi är klara ska han ut på fältet och skörda gräs. Bondelivet har gått i arv på gården och hans föräldrar, Inga-Britt och Sören, blev ÖK-producenter 1972. De hade först mjölkkor men övergick till slaktdjur i slutet 1970-talet.

Kjell beslöt bygga om det tidigare fähuset till utrymme för spädkalvar åt egen produktion av slaktdjur.

– Jag var tilltalad av att ha djuren ändå från att de är små. Via ÖK:s kalvförmedling får jag spädkalvar till gården. På så sätt har jag dem nästan från början.

– Det finns två avdelningar för kalvar och möjlighet för sammanlagt 36 små-

kalvar att äta från "tuttapparaten". Då det finns att tillgå levereras 18 kalvar per omgång till gården och just är det hyfsad tillgång på kalvar. Det blir en halvdussin omgångar med kalvar per år och jag har räknat ut att jag haft ungefär 2500 kalvar.

– Efter fyra månader flyttas kalvarna över till nötstallet, en kall hall för lösdrift, och vid 21 månader säljs de som slaktdjur, vid en medelslaktvikt om runt 380 kilogram.

Djurens antal allt som allt är 170.

Han berättar att senaste djuren for till slakt "i förra veckan". Han berömmar

chaufförerna Andreas och Carl-Magnus från Enqvists djurtransport.

– Även om jag arbetat med det här över 40 år strömmar det ganska mycket adrenalin i ådrorna direkt efter en slaktdjursleverans. Det är stora djur som ska in i bilen.

Alm var också föregångare med att anrätta en "grind" bakom vilken chaufförerna rör sig vid lastningen.

– Grinden är byggd av en gammal tv-mast. Enkel till sin konstruktion men gör mycket för säkerheten vid djurlastningen.

Magdalena och Kjell Alm vid orangeriet.

42 solcellspaneler har installerats på taket. Riktigt nytt.

Vi sitter i familjens orangeri och pratar. Med egnahemshuset och kalvstationen på ena sidan, nötstallet och rundbalarna på andra sidan har Kjell bra uppsikt där han sitter vid bordsändan. Orangeriet uppfördes för ett år sedan ungefär, som ett synligt resultat och minne i Rejpelt efter att fru Magdalenas hemgård i Toby avyttrats. Här finns bra plats för hennes odlingsintresse och ena hörnet pryds av en eldstad. Ett mycket fint glasrum mitt i hemmanet kunde man uttrycka det.

Familjen består av Magdalena, som är kock i Rökiö skolkök och de vuxna barnen Tobias och Anna. Till familjen hör också två sällskapshundar. Milou och valpen Sigge som är av samma ras: cavapoo. Sigge är vid besöket nio veckor gammal och han lämnar ingen oberörd som ni läsare nog förstår.

Kjell berättar av hans pappa var med och initierade nötfoder inom dåvarande Foremix. Det var i slutet på 1970-talet. Nu köper de foder till kalvarna, "päronfoder" från Jeppo och mjölkpulver från A-Foder.

– Det fungerar bra. Jag är intresserad av att blanda foder, säger han.

Intill nötstallet är rundbalarna uppradade, de är omkring 1700 som mest när lagret är påfyllt för året. Kjell Alms rundbalar i olika färger fick vara med i Cancerförbundets almanacka ett år. Därför att han köper plast till rundbalarna i olika färger vilket betyder att en del av priset tillfaller cancerforskningen. Rosa för bröstcancer, blå för prostatacancer och gula för barncancerforskning.

Vid ÖK har han främst kontakt med Peter Backlund och chaufförerna.

– Peter och jag har samarbetat länge. Vi stöder varandra i alla lägen, ler han.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

TA HAND OM BONDEN PROJEKTET FÅR EN FORTSÄTTNING

"Ta hand om bonden" är ett projekt som LPA drivit sedan 2017 och som strävar till att ge jordbrukare avgiftsfritt och konfidentiellt stöd och hjälp under olika utmaningar som uppstår i livet.

SEDAN PROJEKTET STARTADE

har vi konstaterat att det finns ett stort behov för tjänsten, berättar Susann Rabb som fungerar som projektarbetare på finska och svenska i Österbotten och på Åland. Hon sköter även svenskspråkiga gårdar i Nyland och Egentliga Finland.

– Man kan säga att det finns olika kategorier av problem, ibland handlar det om ekonomiska bekymmer. Tyvärr har utvecklingen i världen de senaste åren lagt sten på bördan ännu mer för dem som redan kämpar. Andra vanliga problem är arbetsmängd och motivationsbrist. Relationsbekymmer kan också tynga, inte bara i parrelationer. En grupp som sticker ut är till exempel generationsväxlarna. Förstås kan alla relationer på en gård gå i lås ibland och då är det bra med en utomstående som kommer in och hjälper och ställer frågor, för att få i gång en kommunikation.

Susann poängterar att det skulle vara bra att söka hjälp i tid innan problemen hunnit växa sig allt för stora.

– Sen måste man också ha tålamod med processen, det har oftast tagit en lång tid innan man insett hur illa läget är det är vilket också betyder att det tar tid att komma ur det.

– Jag brukar säga att man har bara en hälsa och den ska man prioritera. Om vi ska ha en fungerande inhemsk matproduktion även i framtiden behöver vi välmående bönder.

Susanna Rabb. Foto: Cia Hemming

I det nya regeringsprogrammet som presenterades så sent som i juni 2023 står det inskrivet att projektet "Ta hand om bonden" ska få en fortsättning permanent i LPA:s regi.

– Det är självklart en glad nyhet, säger Susann, även om vi inte i praktiken ännu vet vad det innebär. För egen del hoppas jag att det ger oss möjlighet att ge mera stöd och kunna jobba förebyggande.

– Vi har ett gott samarbete med de olika branschorganisationerna och det är livsviktigt. Vi rör oss ute på fältet, lyssnar och har alltid människan i fokus. Vi vet vilka trådar som ska dras i när man behöver hjälp.

– Man får kontakt med oss genom att ringa eller mejla, eller sedan kan man ge lov att någon som besöker gården, till exempel en rådgivare, någon från banken, eller företagshälsovårdare som förmedlar gårdens kontaktuppgifter till projektarbetaren. Du kan också som anhörig ta kontakt om du bekymrar dig för någon i din närhet.

Ta kontakt med Susann Rabb tfn 050 331 9056, susann.rabb@mela.fi om du vill veta mera eller känner att det vore bra att tala med en utomstående.

Text: Jennifer Hägen/Kustmedia

Både ljusglimtar och utmaningar inom anskaffningen

FÖRSTA VALLSKÖRDEN HAR ägt rum och vårsådden har i skrivande stund (mitten av juni) avslutats. Både vallen och spannmålen har varit lidande av den kalla våren och även torkan har börjat visa sig på sina håll, främst i södra delen av landet. I södra Sverige pratar man redan på en del håll om en torka värre än 2018. Som vanligt är spänningen och i vissa fall oron stor för hur kommande skördar skall bli. Oron är verkligen befogad. I ett läge som detta är en dålig skörd katastrofal och då tänker jag främst på att insatskostnaderna har varit rekordhög och därav slår det ännu mera fel ekonomiskt med dåliga skördar.

Vi får verkligen hoppas och tro att det reder upp sig och att vi får en sommar med lagom regn och värme så vi inte behöver gå runt och oroa oss. Till sommaren hör

förutom arbete även glädje, nöjen och tillfällen att njuta av. Exempelvis vid ÖK:s Grillfester där jag hoppas att vi från ÖK får träffa många av er producenter.

Inom ÖK:s anskaffning finns det både ljusglimtar och utmaningar. Vi har redan från början av året kunnat följa att viss anskaffning avviker från uppgjorda budgeter. I det flesta fall följer vi budgeten nästan till punkt och pricka. I och med att budgeterna uppgörs i augusti så hinner mycket ändra innan vi börjar på det budgeterade året. Lägg därtill att det är levande material vi jobbar med så det är helt förståeligt att allt inte kan gå som man skriver på pappret.

ANSKAFFNING SVIN

På svinsidan har vi de största avvikelserna jämfört med budgeten och även om vi visste redan vid uppgörandet av budgeterna ifjol att förändringen blir stor så blev den ännu större än vi tänkt oss. I skrivande stund, med statistik från de fem första månaderna av året, kan man se att anskaffningen av svinkött halkar efter rejält. Vi ligger i dagsläget på dryga tre miljoner kilogram svinkött medan vi budgeterat för cirka fyra miljoner kilogram.

Slaktsvinsens slaktvikter har dock legat på en jämn och bra nivå, och det samma gäller kvaliteten. Tittar vi på kötthalten ser det också ut att gå mot det bättre men det är nog för tidigt att dra några exakta slutsatser kring det.

I och med att nya stödperioden har börjat har även nya utmaningar dykt upp här och då tänker jag främst på att stödet för djurens välbefinnande har börjat påverka av svansbitningar på slaktsvinen. Över lag ligger vi på en lägre nivå än vi hade räknat med men det finns alltid utmaningar och så även här. Detta är en sak som följs noga med och producenterna kommer inom snar framtid att kunna följa med svansbitningsprocenten nästan i real tid på Producentens arbetsbord.

Smågrisförmedlingen släpar också efter budgeten och där ser vi samma trend som på slaktsidan. Under januari till maj i år har vi kört dryga 2300 smågrisar färre än budgeterat. Kvaliteten på smågrisarna har varit god och förmedlingsvikterna har i det stora hela legat på en jämn och bra nivå. Även här har vi börjat jobba med det nya konceptet kring svansbitningar och det har löpt på bra från start.

De nya svinavtalen är en sak som vi kommer att jobba med mycket och under sommaren kommer flera svingårdar att kontaktas. Tid kommer att bokas in för genomgång och uppgörande av de nya svinavtalen. På prissidan har vi även detta år sett lite höjningar, ej i samma skala som fjolåret men priset har i alla fall stigit både för smågris och slaktsvin detta år. Och än så länge har det hållits på den nivån. I Europa får man i dagsläget läsa om fortsatta höjningar vilket är positivt för svinbranschen.

AKTUELLT ANSKAFFNING

Antfolks Gärd 2023. Foto: Lisbeth Bäck

ANSKAFFNING NÖT

Anskaffningen av nötkött har förlöpt enligt uppgjorda budgeter och har trots övergången till ny stödperiod, som tillfälligt orsakade oro främst inom anskaffningen av ungnöt, förlöpt rätt smidigt. På grund av den nya stödperiodens övergångsskede med referensdagar på ungnöt skapades ny slaktkö trots att vi just innan hade fått en period med slaktkö avklarad. Den slaktkö som uppstod av stödsystemet håller vi på att avsluta, det vill säga att slaktkön har hållit i sig från februari till juni, om än med rätt kort väntetid under den senaste tiden. Den totala invägningen av nötkött ligger för årets fem första månader på dryga miljonen vilket är snäppet bättre än budgeterat och för samma tid ifjol. Medelvikten för all nöt har pendlat lite upp och ner detta år och ligger för tillfället strax under fjolårets medelvikt, som landade på 340 kilogram.

KALVFÖRMEDELINGEN

Kalvförmedlingen har löpt på bra för ÖK:s del trots att vi delvis ännu lever med kalvöverskott. Vissa kalvslag på ÖK:s område har haft längre väntetider medan andra inte haft någon väntetid att prata om. Tittar vi på spädkalvarna så ser vi att väntetiden har ökat något så att väntetiden på spädkalv ligger i snitt på omkring 20 dagar. Spädkalvarna rörs bra och vi har bra med köpare av dem trots överskottet.

Överskottet har kommit ner och vi är inne i den tid då absolut minst kalvar förmedlas. Totalt ligger den förmedlade

spädkalvsnivån på lite över fjolårets siffror så här långt i år.

Förmedlingskalvarna följer samma mönster vad beträffar mängder, lite över fjolårets nivå men det är minimalt. Av förmedlingskalvarna körs det cirka 500 kalvar på årsbasis och är den grupp av kalvar som förmedlas minst. Vi har också svårt att hitta köpare av förmedlingskalvar ibland i och med att det kan vara svårt att få ihop enhetliga grupper. Därav har förmedlingskalven varit det kalvslag som hamnat att vänta längst vid mjölkgårdarna innan kalvbilen hämtar dem. Det syns även i statistiken över förmedlingskalvarnas medelvikt vid förmedling. Medelvikten har stigit från 160 kilogram till knappa 170 kilogram.

Stationskalvarna har fått en viss fördröjning innan kalvbilen hämtar dem från kalvstationerna. I dagsläget har vi förmedlat cirka 350 stationskalvar jämför med fjolårets 410 kalvar för samma period. Stationskalvarnas medelvikter har ökat med cirka 10 kilogram jämfört med fjolåret.

Biffkalvarna har förmedlats i bra takt under första delen av detta år och även om vi nu är i den tid som det förmedlas lite biffkalvar i så körs det ändå kalvar i bättre fart än ifjol. Vi ligger på 350 förmedlade biffkalvar när budgeten ligger på 300 och fjolåret siffror för samma tid var ungefär 330 biffkalvar.

Kartläggningen av biffkalvarna som kommer till förmedling i höst och nästa

vår har börjat och som det ser ut nu, med nästan alla gårdar har frågats ser vi ut att öka med knappa 100 kalvar.

Antalet slutuppfofningsplatser ser ut att räcka till i nuläget men på sikt kan det finnas behov att få mera plaster. Vi har redan i dagsläget fått lite nya platser och det löste upp några knutar på kort sikt.

Även på nötsidan har året börjat med lite höjningar på slaktpriserna och även lite på en del kalvslag. Det är lyckligt att vi lyckats hålla på denna nivå och hoppas verkligen att vi klarar av att hållas kvar under sommaren och hösten.

På projektsidan så fortgår projektet Produktiva Dikor och nästa smågruppsträffar sker troligen i höst. Maiju Pajula som dragit projektet har sagt upp sig och från och med 1.6.2023 har vi ny projektdragare. Hon heter Johanna Närenranta och kommer så småningom att bekanta sig med ÖK och ÖK:s smågrupper.

DETTA OCH EN HEL DEL övrigt är på gång. Arbetet fortsätter. Jag hoppas få se så många som möjligt av er under sommaren, bland annat vid gårdsbesök, olika träffar och vid Grillfesterna. Vid Okra-mässan i Oripää kommer ni att kunna träffa ÖK:s representanter i Atrias monter.

MED HOPP OM goda skördar och en fortsatt trevlig sommar!

Sören Stenroos/Anskaffningschef

GÅRDSBESÖK

Det är en solig morgon i slutet av juni. Vid Antfolks gård på Kyrkbacka, Esse, möter Antfolkarna upp. Bröderna Sören och Mathias, Sörens fru Josefin och så barnen. Det här är deras arbetsplats, deras bakgrund och framtid. Deras livsstil.

TRYGGT MED FLERA PRODUKTIONSINRIKTNINGAR

PÅ PLATSEN DÄR vi står, och som för drygt 20 år sedan var enbart skog, finns ett fähus med tjuruppfödning från 2002, ett dikostall från 2018, plansilosar, maskinhall, lagerutrymmen och gott om plats för rundbalar. Det är städat och omskött överallt.

Jordbruket går i arv. Farföräldrarna Elin och Edvin hade i tiderna några kor. Sedan när pappa Tor Antfolk tog över började han med nötuppfödning. Tor Antfolk är bekant för många ÖK-producenter eftersom han var anskaffningsombud i långa tider. Som pensionär är han nu till hjälp i arbetet på gården.

På gården odlas grovfoder och spannmål på omkring 100 hektar. I dikostallet uppgår besättningen till 65 dikor + kalvar. I nötstallet är antalet djur 220 med spädkalvar och tjurar inräknade. Inom familjen har arbetet delats upp så att Sören och Mathias sköter tjuruppfödningen och Josefin sköter till stor del av jobbet med dikobesättningen.

Sören och Mathias driver även företaget M&S Entreprenad Ab som bland annat skördar gräs, sprider svängödsel och sköter vinterunderhåll, med inhyrd arbetskraft under skördesäsongerna.

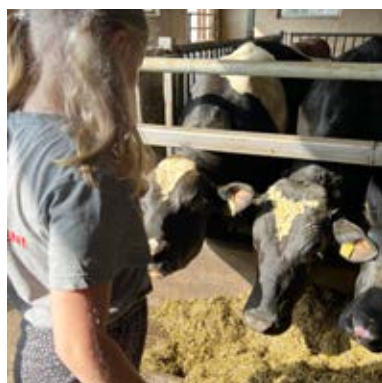
– Tjurkalvarna kommer in från ÖK:s kalvförmedling, säger Sören. I fol var det

kalvbrist men det är bättre nu. Till slakt levereras de efter cirka 18 månader och då är slaktvikten uppemot 400 kilogram.

Medlemskapet i ÖK har gått i arv och de är nöjda med samarbetet och den service som andelslaget erbjuder. Mesta kontakten har de med Peter Backlund och djurbilschauffören Andreas Enqvist. I mån av möjlighet deltar de i de evenemang som ÖK anordnar.

– Vi trivs med det vi gör, säger de. Variationen i arbetet är intressant och alltid finns det nya utmaningar att ta sig an, säger de.

– Familjerna delar på huvudansvaret för produktionen vecka/vecka. De hål-

Generationsväxlingen till Sören och Mathias ägde rum år 2006. Från vänster Josefin, Sören, Sigrid, Isak, Mathias, Hannes, Hampus och Wincent. Alla med efternamnet Antfolk. Längst till vänster en fint poserande diko.

ler sig till fasta "fäustider" morgon och kväll. Däremellan ska resten skötas och entreprenadsarbetet hållas i gång.

Arbetsdagen börjar klockan sex med foderblandning och mat till djuren. Första arbetspasset är avklarat omkring åtta. Dagsarbete tar då vid och kvällens matservering för djuren börjar halv fem. Utfodringen sker med fullfodervagn och fodret blandar de själva.

– Vi är kunder hos A-Foder.

Den moderna kameraövervakningen underlättar till exempel uppföljningen vid kalvning.

– Nu är korna också ute på bete, tillägger Josefin.

Dikostallet var en bra satsning. Produktionsinriktningen är ett bra komplement till gårdens övriga verksamhet och med god planering hinner de med det som ska göras.

Josefin och Sören väntar sitt fjärde barn i augusti så nu omfördelas jobbet under en tid framöver.

– Jag är hemma från Oravais i Vörå och arbetade tidigare på försäkringsbolag. Jag kommer inte från en jordbrukarfamilj men tycker att arbetet är intressant, säger Josefin.

Barnen hjälper till och lär sig an efter. Isak, som är yngst, har under övervakning fått köra fram traktorn på åkern i sommar.

– Det var lätt, säger han.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

UTMÄRKELSE TILL JONI STAFFAS

På dagen efter tio års anställning vid ÖK, den 3 juni 2023, fick Joni Staffas från Vörå utmärkelse från Finlands Svenska Andelsförbund och Österbotens Kött – förtjänstmedalj i brons för 10 år. Grattis!

PERSONALEN UPPVAKTADE JONI

med kaffe och tårta. Styrelsens ordförande Jan Anderssén överräckte medalj, diplom och present. Staffas rikade ett ödmjukt Tack till hela gänget!

Vid ÖK sköter han slaktsvinsplanering, smågrisförmedling och arbetar med spannmålshandel och beställningar av förnödenheter inom A-Foder.

Under studietiden till agrolog fick Joni praktikplats på ÖK, både sommaren 2011 och 2012.

– Jag minns när jag började 2011. Vi hade möte med chaufförerna och anskaffningsombuden, som ännu fanns då. Dåvarande VD Stefan Saaristo hälsade mig välkommen och önskade att jag en vacker dag antingen blir producent eller anställd vid ÖK. Det blev det senare.

– Jag trivs väldigt bra här.

Imponerande är att Joni under de senaste tio år skaffat sig fyra yrken: agrolog, husbyggare, maskinmontör

och högre högskole-examen inom jordbruk.

– De tre sistanämnda som vuxenstudierande kvällstid, fyller han i.

Han är kårchef inom Vörå Frivilliga Brandkår, förtroendevald inom kommunalpolitiken och fullmäktigeledamot i Vörå kommun. Han hjälper sina föräldrar inom familj jordbruket med spannmålsodling och till hans egen familj hör fästmö.

Jan Anderssén gratulerade å ÖK:s vägnar och berömde Joni för sitt engagemang för att utveckla ÖK:s/Atrias verksamhet.

– Du möter många av våra producenter, i ditt dagliga arbete och vid evenemang på fältet. Du har hela tiden fokus på organisationen. Det är bra!

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

HELENELUND BYTTE INRIKTNING INOM PRODUKTIONEN

SVINPRODUKTIONEN vid Hällboda i Socklot tog sig en ny inriktning då Andreas Helenelund övergick från smågrisproduktion till slaktsvinsproduktion i sin helhet på gården. Under en tid hade han både eget slaktsvin med drygt 800 slaktsvinsplatser och smågrisproduktion med 300 suggor inom Hällboda Ab i samarbete med andra delägare. År 2019 blev han ensam ansvarig även för smågrisproduktionen.

– När Atria, år 2021, erbjöd så kallad anpassningsersättning för dem som avvecklade smågrisproduktion kändes det rätt för mig. Lätt beslut men ändå bekymmersamt med tanke på tillgången på djur till slaktsvinsanläggningen. Om jag slutar, varifrån ska jag då få djurmaterialet?

– Jag är mer än nöjd över att jag då kunde inleda ett samarbete med West-Farm i Malax. Att jag kunde skriva ett långtidskontrakt med dem, ha tillgång till smågrisar och att dessutom kunna få alla djur från samma ställe var femtonde vecka. Det är mycket värdefullt med tanke på leveranssäkerhet och djurens hälsa.

Viktigt med bollplank

Helenelund avvecklade suggstallet och

totalrenoverade utrymmet för slaktsvinsproduktion. I dag har Andreas och Hällboda totalt 2200 slaktsvinsplatser.

– En viktig aspekt i sammanhanget är också att smågrisproduktionen hade krävt stora investeringar för att komma upp i den produktivitet som krävs idag. Nu kunde jag i stället anpassa utrymmet åt slaktsvin.

Han tycker själv att han gått mot strömmen, det är mera vanligt att man utvecklar verksamheten så att gården förser egen produktion med djurmateriäl.

– Men det här är också ett sätt. Och jag känner mig tacksam gentemot dem som jag fått råd och hjälp av under de senaste åren. Det är viktigt med bollplank.

Fliseldning på kommande

För närvarande bygger han en flisvärmecentral som ska värma produktionsanläggningarna, torken och bostadshuset. Han siktar på att få i gång fliseldningen till hösten och råmaterialet har han i egen skog.

Till Andreas familj hör fru Sofia och fyra barn. Äldsta pojken är elva år nu och intresserad av att vara med i jordbruksarbetet.

– Med dagens oljepriser var det tvunget att söka nya lösningar.

Han köper komponenter från A-Foder och odlar själv 230 hektar korn, havre och ärter plus idkar naturvård. Till sin hjälp i arbetet har han en anställd i svinhuset och

Flisvärmecentral under uppbyggnad vid Hällboda.

– När Atria, erbjöd anpassning ersättning för dem som avvecklade smågrisproduktion kändes det rätt för mig.

en säsongsanställd inom växtodlingen.

– Tillgången till arbetskraft under odlingsäsongen är en utmaning. Man vill ju helst ha arbete som ger lön året om och duktiga ungdomar söker sig oftast vidare till annat efter studietiden.

ÖSL en bra skola

Helenelund är hemma från Solf, där hans bror Daniel också är producent och driver kalkonfarm.

Andreas skrattar till.

– Daniel säger förresten att jag är gladare än förr nu när jag slutat med smågrisar. Det ligger något i det. Min kunskapsbas finns inom slaktsvinsproduktionen och växtodlingen. Jag hade inte samma intresse att ensam driva smågrisproduktion.

Han är agrolog och har bakgrund som ekonomirådgivare inom ÖSL, Österbotens Svenska Lantbrukssällskap.

– Det var en bra skola.

– Prisbilden för slaktsvin är hyfsad just nu. Inte perfekt, men bättre än för ett år sedan när jag köpte foder för priser som gjorde att varje gris såldes med förlust.

Till sist säger han att det ibland lönar sig att tänka utanför boxen och söka nya lösningar inom sin verksamhet. Det kan till och med gå bra. Jag vill tro på framtiden.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

ÖK VÄRDESÄTTER PROJECT LIV RF:S ARBETE

Andelslaget Österbottens Kött har under flera år gjort en donation till Projekt Liv rf. Första året i stället för en del av julannonseringen och de senaste åren i form av fem euro per såld delikatesslåda. Delikatesslådan är ÖK:s egen produkt med välvalt och inhemskt från Atria inför julhelgerna.

I början av 2023 kunde ekonomichef Daniela Sandbacka betala in en donation om 1095 euro till Project Liv. Det här på basen av fem euro per såld delikatesslåda inför senaste jul.

Project Liv rf gläder på olika sätt långtidssjuka barn och deras föräldrar. De ger färg åt sjukhusmiljöer och skapar glädje i vardagen för dem som behöver det för att påskynda tillfriskning. De arbetar för vård och service på svenska och ger familjer stöd också i svåra stunder.

Genom donationen visar Österbottens Kött att man värdesätter det arbete som Project Liv utför i Österbotten.

Tidningen ATRIA PRODUCENTER 2023

ÖK:s styrelse har beslutat att också i år skicka tidningen ATRIA PRODUCENTER till sina medlemmar och producenter. Tidningen ges ut fyra gånger per år med A-Tuottajat Oy som utgivare. Den överlämnas till svenska och under våren har två nummer utkommit. Vid ÖK:s kontor finns lite extra exemplar ifall logistiken tappade bort någon adress.

Klövar&Timotej, ÖK:s egen informationstidning, utkommer två gånger per år – i juli och december.

FESTSTÄMNING OCH GOD MAT!

ANTALET ANMÄLDA TILL ÖK:s Grillfester i år nådde nytt rekord. Enskilda producenter, producentfamiljer och deras anställda, medlemmar, förvaltning och samarbetspartners mötte upp när personalen vid ÖK i samarbete med Atria och A-Foder bjöd in till fest. Över tusen personer kom på fest. I år arrangerades Grillfesterna vid Klacken i Lillby tisdagen den 27 juni och vid paviljongen i Molpe torsdagen den 29 juni. Det är sommar och stämning och vi-anda. Konceptet har varit detsamma sedan början av 2000-talet, det vill säga ett varmt välkomnande, fritt program med god mat, många aktiviteter för barn och tid för att träffas och prata med varandra. Det känns som att festerna blir bättre och bättre för varje år. Man trivs!

RENT A CHEF med Jan-Peter Ivars i spetsen fick mycket gott beröm för buffén med olika köttretter, sallader och tillbehör. Musiker Dennis Rönngård bjöd på musik under festens gång. Kaffe serverades och extra spännande under kvällarna är lotteridragningen. I år lottades en Muurikka grillpanna och en utomhuspool ut på vardera stället. I Lillby vann Adam Åsvik grillpannan och Kristina Puiras vann poolen. I Molpe gick båda vinsterna till samma familj då syskonen Zaida och Harry Ingves från Skaftung hade mest tur. I en kommentar efteråt skrattade pappa Simon Ingves och sa att han förstås var jätteglad över att få ett Muurikka-set hem till gården men att han hade viskat åt frun att det ju skulle ha varit passligare med poolen. Döm om hans förvåning när Harry Ingves namn ropades ut som följande vinnare. Stort Grattis!

VID GRILLFESTERNA, DÄR två tredjedelar av gästerna kommer till Lillby och ungefär en tredjedel till Molpe, samarbetar ÖK med de lokala föreningarna. ÖK:s VD Tom Åstrand hälsade välkommen och höll en kort hälsning till producenterna.

Foto: Laura Koskimäki

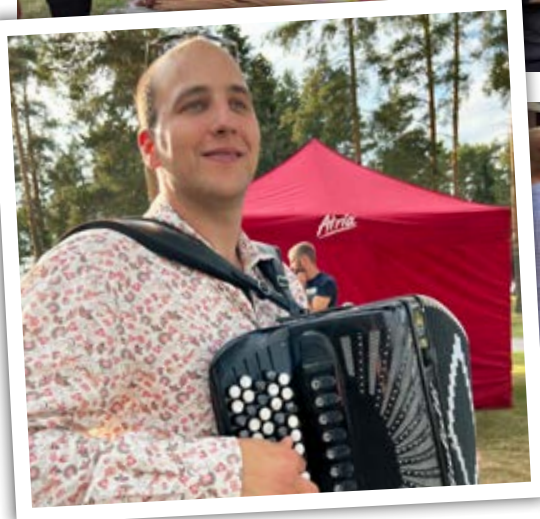

GRILLFEST I MOLPE

GRILLFEST I LILLYBY

Gustav Granholm.

Fredrik Backlund.

Netta Rummukainen och Joni Staffas.

Tim Gammelgård och Robin Andersson.

Johanna och Jonas Östman.

Kjell Björklund.

Tom Cainberg.

Jan Wallin och Kenneth Pähls.

Niklas Lavast, William Berts och Steve Nyholm.

MARKNAD VID KJELLMANS

KJELLMANS I KÅLLBY, Pedersöre, bjöd in till Vårmarknad/maskinutställning i slutet av mars 2023. En mycket lyckad dag med många utställare, fina erbjudanden och oj, så mycket folk som kom för att träffas och ta del av aktuellt och nytt inom branschen. Maskinutställningen hade utställare både från Finland och från utlandet.

Österbottens Kött var på plats i samarbete med Korv-Görans Kebab och stor succé var det att bjuda på Kebab pyttipanna. Kön var lång till pyttipannan och maten tog slut i flera omgångar. Tur att Jakobstadsfabriken är nära, mera pyttipanna hämtades under dagens lopp.

– Det är första gången ut för nya ägarna Atria och Korv-Görans Kebab tillsammans, berättade Gustav Granholm. Han såg så nöjd ut.

Kjell Björklund är VD för Kjellmans sedan början av året. Familjeföretaget säljer jordbruksmaskiner, reservdelar och erbjuder verkstadsservice.

– Mitt mål är att höja profilen för näringen och skapa bra stämning. Av antalet besökare att döma idag ser vi att branschfolket gärna träffas.

Björklund har tidigare arbetat inom livsmedelsbranschen och inom industrin. Har bland annat varit VD för Nautor Swan och jobbat internationellt.

– Min förhoppning är att den här dagen ska bli årligen återkommande och att det, som i dag, ska vara besökare från tre olika generationer.

Besökarantalet var stort och omkring 40 utställare fanns på plats vid vårmarknaden. En riktigt lyckad dag!

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

KÖTTAKADEMIN PREMIERADE

KÖTTAKADEMIN ÄR ATRIAS

årligen återkommande seminarium som inbjuder till ett mångsidigt program och aktuellt innehåll med olika perspektiv på livsmedelsproduktionen. Medverkar gör Atrias producenter, A-Foders kunder och samarbetspartners.

En stående programpunkt är att premiera Atria producenter. Man fäster vikt vid gårdarnas utvecklingsarbete och goda produktionsresultat.

Vid senaste seminarium i början av februari 2023, premierades producenter från Österbottens Köttområde.

ATRIA SVIN

Årets Foderkund
Hannus Gård, Kjell-Erik Hannus
från Kaitsor i Vörå.

ATRIA NÖT

Uppfödare av utmärkta
mjölkstjuror, mjölkgård
Hedemo Gård Ab, Tea
Hagman och Tobias Hagman
från Nykarleby.

Uppfödare av utmärkta
mjölkstjuror
Draka Gård, Sofie Nylund
från Nykarleby

PENY'S MASKINDAG I JEPPO

ÖK är med där det händer. Vid Maskindagen PENY's Maskindag i slutet av april i Jeppo bjöd ÖK på grillkorv. Ett välbesökt evenemang. Laura Koskimäki, Joni Staffas och Netta Rummukainen från ÖK var på plats, grillade gott och träffade besökare.

Bjarne Mara.

BIOGAS PÅ GÅRDSNIVÅ

I MITTEN AV april 2023 ordnades ÖPPET HUS-dag vid ÖK-producenten Bjarne Mara i Vikby. Under dagen förevisades gasproduktion på gårdsnivå, biogasproduktion av mjölkornas gödsel för uppvärmning av hus. Maras gård driver ekologisk mjölkproduktion.

Bjarne, tillsammans med sonen Tobias, har varit tidigt ut med att utveckla energiproduktion och egen biogasanläggning på gården. Nu ska flis ersättas med biogas för att värma upp fähuset, egnahemshuset och verkstadsutrymmen. Biogas är metan från djurgödsel och i reaktorn vid Maras,

en brunn om cirka 280 kubikmeter, skapas gas av kogödsel från deras egen gård. Via rör tar sig gasen sen till värme pannorna som värmer fähuset. Steg två är att ansluta bostadshuset till systemet.

Utöver biogasanläggningen har de installerat dryga 80 solpaneler, också det ett steg till cirkulär ekonomi på gården.

ÖK:s representanter var på plats. Dels för att möta besökare, dels för att bjuda på grillkorv.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Far och son Smeds från Malax.

Bjarne Mara förevisar anläggningen.

VÄLBESÖKT SPANNMÅLSKVÄLL

A-Foder bjöd in till deras årliga Spannmålskväll vid YA! i Vasa i mitten av mars 2023. Inför rekordpublik i sammanhanget presenterades marknadsläget för spannmål och proteingrödor, fördelar med kontraktsodling samt det senaste inom växtskydd. Extra fokus lades på protein och växternas kvalitet.

SÖREN STENROOS, ANSKAFFNINGSCHEF på ÖK och producentansvarig på A-Foder, hälsade välkommen och informerade allmänt från A-Foder. Direkta odlingskontrakt ger prisfördelar även hösten 2023 och han betonade att djurgårdarna och A-Foder har samma målsättning vad gäller foderspannmålets kvalitet. Hög HI-vikt ger energi till foderstaten och spannmålets protein gör att man kan minska på tilläggsprotein. År 2022 tog A-Foder emot 16 miljoner kilogram proteingrödor. Det finns behov av mer än så och kontraktsodlare av proteingrödor kan få högre pris för hög proteinhalt.

– Det är endast med högklassigt spannmål som vi uppnår de goda tillväxtresultaten och djurgårdarna har stort behov av kvalitetsspannmål. En av Atrias målsättningar är att minska/utesluta behovet av importerad soja inom husdjursproduktion.

Förändringar 2023

Inför odlingsäsongen 2023 är de största förändringarna det faktum att ökade kostnader för odling samtidigt ökar riskerna, men detta kan odlaren själv på-

verka genom att samarbeta med A-Foder kring odlingskontrakt och produktionsinsatsmedel. CAP27-perioden inbegriper förändringar i stödsummor och villkoren för dessa.

Priskorrigeringar för ärtprotein

Joni Staffas, logistikansvarig på ÖK som även sköter odlingskontrakt för A-Foders räkning, pratade om fördelarna med odlingskontrakt. Uppgjorda kontrakt garanteras att spannmål avhämtas oavsett marknadsläge. Odlaren kan köpa förmånligt utsäde via A-Foder och bolaget kräver inga straffavgifter om skörden misslyckas eller blir mindre än vad som uppgetts. A-Foder erbjuder gratis analys av spannmål och har 14-dagars betalningstid på alla spannmål och baljväxter, något som man är först med i hela landet sedan flera år tillbaka.

Staffas upplyste också om att priskorrigeringar för ärtprotein tas i bruk till skördesäsongen 2023 – 2024.

Trender nationellt och globalt

Kundchefen vid A-Foder, Daniel Klockars, höll inlägg om aktualiteter på råvarumarknaden, bland annat foderförsäljnin-

gens omsättning inom de olika segmenten svin, nöt och broiler. Han pratade om råvarumarknaden och trender nationellt och globalt samt informerade om mykotoxiner i spannmål och hur de påverkar en foderstat.

Medverkade gjorde även Kenneth Asp från Viljelijän Berner och han höll föredrag kring det senaste inom växtskydd inför sommaren 2023. Publiken deltog med frågeställningar och reflektioner. Spannmålskvällen inleddes med en måltid för alla som medverkade.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

Staffan Majors från Solf lyssnade till nyheter inom spannmålsbranschen.

A-FODER

- A-Foder är en finsk fodertillverkare och spannmålsexpert. Inhemskt är grunden för vår kedja – bolaget ägs av finländska producenter och bolaget köper inhemskt kvalitetsspannmål.
- Andelslaget Österbottens Kött äger 9 % av A-Foder. Atria Finland Ab äger 51 %, Itikka 20% och Lihakunta 20 %.
- A-Foder köper årligen in cirka 190 miljoner kilogram foder-spannmål.
- A-Foder har mottagningspunkter på sju platser i Finland. Närmast Österbotten är mottagningspunkterna i Seinäjoki och Koskenkorva.
- Bekanta dig med A-Foder prisuppföljning på www.atriatuottajat.fi/viljakauppa Som pionjärer inom foderbranschen och som sakkunniga partner för djurgårdar utvecklar A-Foder ständigt nya inhemska utfodringslösningar. Samtidigt utvecklas hela branschen.
- Spårbarhet och transparens i verksamheten garanterar produktsäkerheten.

NÄR DET INHEMSKA URSPRUNGET AVGÖR - INGÅ ETT ODLINGSAVTAL MED OSS

Som vår avtalsodlare får du mer: för de direkta odlingsavtalen betalar vi alltid ett högre pris än listpriset och dessutom får du förmåner i form av som lagringsersättning och garantipriser.

Läs mer om avtalsodlarens förmåner och ingå ett odlingsavtal på atriatuottajat.fi/sopimusviljely eller ring **010 316 8012**

ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA

Postadress
PB 173, 65101 VASA

Besöksadress
Flygfältsvägen 2, VASA

www.osterbottenskott.fi